



## FILIAȚIA ADOPTIVĂ A COPILULUI: ASPECTE DE DREPT NAȚIONAL ȘI INTERNAȚIONAL

Liliana ROTARU-MASLO,  
conferențiar universitar, doctor în drept

### SUMMARY

Filiation represents the family relationship between parents and children. But in certain cases this relationship cannot be established. This represents the case of abandoned children. But, besides the natural filiation, there is another form of filiation – adoptive filiation. Thus, the purpose of the adoption is to protect the child rights. The adoption is made only in the case when the superior interest of the child is respected. In the last period the number of international adoptions get bigger and, for these reasons, is very important to be correctly applied the national and international appropriate provisions of the law.

**Keywords:** natural filiation, adoptive filiation, national adoption, international adoption, the effects of the adoption

### REZUMAT

Filiația este legătura de rudenie dintre părinți și copii. În anumite cazuri, această legătură nu poate fi stabilită. Este cazul copiilor abandonati. Însă există și o altă formă a filiației, pe lângă cea firească – filiația adoptivă. Astfel, operațiunea adopției are ca scop ocrotirea drepturilor copilului. Adopția se face numai cu respectarea interesului superior al copilului. În ultimul timp, numărul adopțiilor internaționale crește și, din aceste considerente, este foarte important de a aplica corect prevederile naționale și internaționale în domeniu.

**Cuvinte-cheie:** filiație firească, filiație adoptivă, adopție națională, adopție internațională, efectele adopției

**Introducere.** În sens larg, noțiunea de *filiație* desemnează un șir neîntrerupt de nașteri care leagă o persoană de un strămoș al ei, un șir neîntrerupt de persoane între care faptul nașterii a stabilit legătura de la părinte la copil. În înțeles restrâns, filiația este raportul de descendență dintre un copil și fiecare dintre părinții lui. Filiația se întemeiază pe legătura de sînge dintre copil și părinți, care rezultă din faptul nașterii și cel al concepției (zămislirii) [7, p. 280].

Rudenția firească poate fi privită ca noțiune *morală* și ca noțiune *juridică*. În primul caz, rudenia firească rămîne în sfera raporturilor de fapt dintre persoane și produce efecte numai pe planul moralei. Astfel, de exemplu, morala societății interzice căsătoriile între rude, în linie directă, indiferent de gradul de rudenie, și între rudele în linie colaterală pînă la un anumit grad. De asemenea, această morală consideră că este necesară întrajutoria între rude, pe care o încurajează. În sens moral, rudenia firească este legătura dintre două persoane întemeiată pe comunitatea de sînge, determinată de fenomenul de ordin biologic al procreației și al nașterii, din care rezultă drepturi și obligații sancționate numai din punct de vedere moral, dar nu și din punct de vedere juridic, fiind vorba de drep-

turi și obligații impuse de normele moralei, nu de cele juridice.

În sens juridic, rudenia firească este legătura de sînge dintre două persoane care, fiind reglementată de normele juridice, dobîndește semnificație juridică, ceea ce înseamnă că produce efecte juridice, cu anumite consecințe ce rezultă de aici. Avînd în vedere dispozițiile legale, rudenia firească în sens juridic este legătura de sînge dintre două sau mai multe persoane și, prin reglementare legală, și legătura juridică dintre acestea, care coboară una din alta, de exemplu, tatăl, fiul, nepotul de fiu, sau care,, fără a coborî una din alta, au un autor comun, cum sînt, de exemplu, frații între ei, verii primari între ei [8, p. 266].

După cum rezultă din definiția dată, rudenia firească se întemeiază în ambele cazuri de faptul filiației.

Însă, în anumite situații, stabilirea unei atare legături nu este posibilă, dat fiind faptul că nu se cunosc părinții sau rudele unui copil. De aceea, pentru binele copilului, se recurge adesea la *filiația adoptivă*, adică crearea unor legături de rudenie care nu au la bază legături de sînge, dar care au drept consecință stabilirea unor altfel de legături între copii și părinții săi adoptivi.

Scopul studiului constă în analiza multilaterală a adopției, ca o

formă a filiației, cu luarea în considerare a prevederilor de drept național și internațional în domeniu.

**Discuții.** Pe lângă filiația și rudenia bazate pe legătura de sînge, în vechiul drept românesc (Codul Calimach, art. 236; Codul Caragea, art. I, partea IV, cap. 5) era reglementată adopția care, printr-o ficțiune a legii, crea o filiație și rudenie între persoane între care nu existau legături de sînge, adică o filiație adoptivă și o rudenie civilă, care produceau anumite efecte juridice, dar nu identice cu cele ale rudenei firești, deoarece fundamentul lor era diferit.

Instituția adopției a fost reglementată și de Codul civil român de la 1864, intrat în vigoare la 1 ianuarie 1865. Codul familiei reglementa adopția, pe care o numea „înfiere”, în art. 66-85 [9, p. 289-290].

Altă formă a filiației este filiația adoptivă. Astfel, operațiunea adopției are ca scop ocrotirea drepturilor copilului. Adopția se face numai cu respectarea interesului superior al copilului.

Actualmente, în Republica Moldova, adopția este reglementată de prevederile Legii privind regimul juridic al adopției, nr. 99 din 28.05.2010 [2], și care prevede că prin noțiunea de *adopție* trebuie de înțeles o formă specială de protecție, aplicată în interesul su-



perior al copilului, prin care se stabilește filiația între copilul adoptat și adoptator, precum și legăturile de rudenie între copilul adoptat și rudele adoptatorului. *Adopția națională* este o adopție în care atât copilul adoptat, cât și adoptatorul sau familia adoptatoare au domiciliul în Republica Moldova, iar cea *internațională* este o adopție în care copilul adoptat are domiciliul în R. Moldova, iar adoptatorul sau familia adoptatoare au domiciliul în străinătate, ori adopție în care copilul adoptat are domiciliul în străinătate, iar adoptatorul sau familia adoptatoare au domiciliul în Republica Moldova.

Condițiile de fond ale adopției naționale și cele internaționale sînt reglementate de Legea privind regimul juridic al adopției, nr. 99 din 28.05.2010. Însă, în contextul prezentei lucrări ne interesează care sînt **efectele adopției**.

Indiferent de faptul că ne aflăm în prezența unei adopții naționale sau internaționale, trebuie respectate **principiile de bază** ale adopției, și anume:

- a) respectarea drepturilor și a libertăților fundamentale ale copilului;
- b) respectarea interesului superior al copilului;
- c) informarea copilului și luarea în considerare a opiniei acestuia în raport cu vârsta și cu gradul lui de maturitate;
- d) prioritatea adopției naționale față de cea internațională;
- e) continuitatea în creșterea și în educarea copilului, ținîndu-se cont de originea lui etnică, culturală și lingvistică;
- f) celeritatea în îndeplinirea oricăror acte referitoare la procedura adopției;
- g) garantarea confidențialității informațiilor obținute în procesul de adopție în ceea ce privește datele de identificare ale adoptatorului, precum și ale părinților biologici [2, art. 3].

De asemenea, pe tot parcursul procedurii de adopție, autoritatea competentă în domeniul adopției în a cărei rază teritorială domiciliază copilul este obligată să-i ofere informații și explicații clare și com-

plete, potrivit vârstei și gradului său de maturitate, referitor la etapele și la durata procesului de adopție, la efectele adopției, la adoptator și la rudele acestuia.

Scopul informării copilului este de a-l pregăti pentru adopție și integrare într-un mediu familial. În procesul adopției se va ține cont de opinia, de dorințele și de sentimentele copilului în funcție de vârsta și de capacitatea lui de înțelegere. Acest lucru este necesar pentru a ușura adaptarea copilului la noua lui viață, la noua lui familie și pentru a minimiza posibilele traume psihologice legate de schimbarea mediului obișnuit de viață.

Notificăm că efectele juridice ale adopției survin de la data rămînerii irevocabile a hotărîrii judecătorești de încuviințare a adopției.

Așadar, adopția în reglementarea actuală produce următoarele efecte:

- a) se stabilește filiația între adoptator (adoptatori) și adoptat;
- b) se stabilește legătura de rudenie între adoptat și rudele adoptatorului (adoptatorilor);
- c) filiația dintre adoptat și părinții săi firești încetează, cu excepția adopției copilului de către soțul părintelui biologic;
- d) impedimentul la căsătorie izvorît din rudenie există, potrivit legii, atât între copilul adoptat și descendenții acestuia, pe de o parte, și rudele părinților biologici, pe de altă parte, cât și între copil și descendenții acestuia, pe de o parte, și persoanele cu care au devenit rude prin efectul adopției, pe de altă parte.

Efectele adopției internaționale, precum și efectele anulării adopției internaționale asupra cetățeniei copilului adoptat sînt prevăzute în legislația privind cetățenia (art. 40 din lege). Astfel, se face trimitere la Legea cetățeniei Republicii Moldova, nr. 1024-XIV din 6 iunie 2000 [1], care în art. 10 alin. (1) lit. c) prevede că unul dintre temeiurile dobîndirii cetățeniei este înfierea. În continuare, art. 11 din lege prevede că copilul cetățean străin sau fără cetățenie dobîndește cetățenia Republicii Moldova prin înfiere, dacă înfiertorii sînt cetățeni ai Re-

publicii Moldova, iar înfiatul nu a împlinit vârsta de 16 ani.

Copilul cetățean străin sau fără cetățenie, înfiat de soți unul dintre care este cetățean al Republicii Moldova, iar celălalt persoană fără cetățenie, devine cetățean al Republicii Moldova. Copilul cetățean străin sau fără cetățenie, înfiat de soți unul dintre care este cetățean al Republicii Moldova, iar celălalt cetățean străin, devine cetățean al Republicii Moldova în baza înțelegerii dintre înfiertorii. În situația în care înfiertorii nu cad de acord, instanța judecătorească va decide asupra cetățeniei minorului, ținînd seama de interesele acestuia. În cazul copilului care a împlinit vârsta de 14 ani, este necesar consimțămîntul lui.

Dacă înfierea se face de către o singură persoană, iar aceasta este cetățean al Republicii Moldova, minorul dobîndește cetățenia înfiertorului.

În cazul în care un copil, cetățean al Republicii Moldova, a fost înfiat de un cetățean străin sau de soți, dintre care unul sau ambii sînt cetățeni străini, își păstrează cetățenia Republicii Moldova (art. 12 din lege). Considerăm că aceasta este o măsură de protecție suplimentară pentru copiii moldoveni în cazul adopțiilor internaționale.

Un alt efect al adopției este înscrierea adoptatorilor în calitate de părinți adoptivi. Astfel, adoptatorii se înscriu în actul de naștere al copilului adoptat în calitate de părinți ai lui în conformitate cu hotărîrea judecătorească de încuviințare a adopției.

În caz de necesitate, la cererea adoptatorilor sau a copilului adoptat care a împlinit vârsta de 10 ani, instanța de judecată păstrează datele despre părinții biologici ai copilului adoptat, fapt consemnat în hotărîrea judecătorească de încuviințare a adopției. În baza hotărîrii judecătorești de încuviințare a adopției, la solicitarea adoptatorilor, oficiul de stare civilă competent operează modificările de rigoare în actul de naștere al copilului.

Un alt efect al adopției este faptul că părintele adoptiv are față de copilul adoptat drepturile și obliga-



țiile părintelui biologic față de copilul său. În cazul în care părintele adoptiv este soțul părintelui biologic al copilului adoptat, drepturile și obligațiile părintești le exercită părintele adoptiv și părintele biologic căsătorit cu acesta.

În ce privește numele și prenumele copilului adoptat, art. 43 din Legea privind regimul juridic al adopției, nr. 99 din 28.05.2010 [2], prevede că, la adopție, copilului i se asigură dreptul de a-și păstra numele și prenumele.

La cererea adoptatorilor, instanța de judecată poate schimba numele copilului adoptat, dacă acest fapt nu afectează interesul superior al copilului și dreptul lui la nume, atribuindu-i numele adoptatorilor sau al unuia dintre adoptatori (soț ori soție), dacă ultimii poartă nume diferite.

Din motive temeinice, instanța, încuviințând adopția, poate dispune, la cererea adoptatorului, schimbarea prenumelui copilului adoptat. Pentru schimbarea numelui și/sau a prenumelui copilului adoptat care a împlinit vârsta de 10 ani se cere și acordul acestuia.

În caz de schimbare a numelui și/sau a prenumelui copilului adoptat, se face mențiunea respectivă în hotărârea judecătorească privind încuviințarea adopției, iar oficiul de stare civilă competent operează aceste modificări în actul de naștere al copilului potrivit normelor stabilite în legislația cu privire la actele de stare civilă.

La rîndul său, copilul adoptat, din momentul încuviințării adopției, pierde drepturile personale nepatrimoniale și patrimoniale și este exonerat de îndeplinirea obligațiilor față de părinții săi biologici și de rudele acestora. În schimb, față de părinții adoptivi, copilul adoptat are drepturi și obligații de orice natură, similare celor pe care le are o persoană față de părinții săi biologici.

După încuviințarea adopției, copilul adoptat se află la evidența autorității teritoriale de la domiciliul părinților adoptivi sau a autorității centrale în domeniul adopției din statul primitor, în cazul adopției internaționale, pînă la împlinirea vârstei lui de 18 ani.

Monitorizarea situației postadopție a copilului se efectuează de către autoritățile în a căror evidență se află copilul, pe o perioadă de 5 ani de la încuviințarea adopției, cu următoarea periodicitate:

- a) în primul an – 3 rapoarte (la 3, la 6 și la 12 luni);
- b) în al doilea an – două rapoarte (la 6 și la 12 luni);
- c) în anii 3, 4 și 5 – raport anual (la 12 luni).

În cazul adopției naționale, rapoartele de evaluare se întocmesc de către autoritatea teritorială de la domiciliul părinților adoptivi și se prezintă autorității centrale. Iar în cazul adopției internaționale, rapoartele de evaluare postadopție se prezintă autorității centrale din Republica Moldova de către autoritatea centrală în domeniul adopției din statul primitor sau prin intermediul organizațiilor străine din statul primitor acreditate și înregistrate în Republica Moldova. Autoritatea centrală din Republica Moldova solicită, în caz de necesitate, misiunilor diplomatice și oficiilor consulare ale R. Moldova în statele primitoare informații privind monitorizarea postadopție efectuată [2, art. 45].

De asemenea una din condițiile de efectuare a adopției este *păstrarea confidențialității*. Art. 46 din lege trasează foarte clar cînd, cine și în ce condiții poate să dezvăluie secretul adopției. Datele prelucrate în cadrul adopțiilor sînt date cu caracter personal și care se bucură de o protecție sporită, fapt confirmat și de prevederile Legii privind protecția datelor cu caracter personal, nr.133 din 08.07.2011 [3].

În termenii art. 47 din Legea privind regimul juridic al adopției nr. 99 din 28.05.2010, adopția încetează ca urmare a desfacerii sau a declarării nulității ei în temeiul unei hotărîri judecătorești. În ce privește efectele încetării adopției, notificăm că adopția desfăcută sau declarată nulă încetează în momentul în care hotărîrea judecătorească de încuviințare a unei noi adopții sau hotărîrea privind nulitatea adopției a rămas irevocabilă.

În momentul încetării adopției ca urmare a declarării nulității ei,

se sting toate drepturile și obligațiile personale nepatrimoniale și patrimoniale dintre copilul adoptat și descendenții lui, pe de o parte, și părinții adoptivi și rudele lor, pe de altă parte. În același moment, se restabilesc drepturile și obligațiile dintre copil și descendenții lui, pe de o parte, și părinții biologici și rudele lor, pe de altă parte.

Dacă părinții biologici lipsesc sau dacă înapoierea copilului către aceștia contravine intereselor lui, instanța de judecată, la cererea autorității teritoriale sau a procurorului, instituie tutelă sau curatelă asupra copilului ori îl dă în grija autorității teritoriale de la domiciliul lui, pentru a întreprinde alte măsuri de protecție prevăzute în Codul familiei.

În cazul încetării adopției, problema restabilirii numelui și a prenumelui copilului adoptat o soluționează instanța de judecată la examinarea cererii de încetare a adopției. Dacă adoptatul a împlinit vârsta de 10 ani, se ia în considerare și părerea lui.

În cazul încetării adopției din orice motiv, copilul poate fi din nou adoptat în baza regulilor generale prevăzute de prezenta lege (art. 53).

**Pe plan internațional**, referitor la protecția copiilor și mai cu seamă în materia adopțiilor internaționale, ne ghidăm de reglementările Convenției asupra protecției copiilor și cooperării în materia adopției internaționale, încheiată la 29 mai 1993 la Haga [4]. Ca o primă măsură de protecție a copilului, art. 21 din Convenție prevede că atunci cînd adopția urmează să aibă loc după deplasarea copilului în statul primitor și autoritatea centrală a acestui stat consideră că menținerea copilului în familia primitoare nu mai este în interesul său superior, ia măsurile utile protecției copilului, urmărind, în special:

a) sa reia copilul de la persoanele care doreau sa-l adopte și să îngrijească provizoriu de el;

b) consultîndu-se cu autoritatea centrală a statului de origine, să asigure fără întîrziere un nou plasament al copilului în vederea adopției sale sau, dacă nu este posibil, o încredin-



țare alternativă de durată; o adopție nu se poate realiza decât dacă autoritatea centrală a statului de origine a fost înștiințată în modul convenit privitor la noii părinți adoptivi;

c) în ultimă instanță, să asigure înapoierea copilului, dacă interesul acestuia o cere.

Se va ține seama, în special, de vârsta și de maturitatea copilului, acesta va fi consultat și, dacă este cazul, se va obține consimțământul său cu privire la măsurile ce se vor lua conform prezentului articol.

Ca o măsură de protecție suplimentară, dar și ca o garanție a eficacității unei adopții, apare prevederea că recunoașterea unei adopții nu poate fi refuzată într-un stat contractant decât dacă adopția este în mod vădit contrară ordinii sale publice, ținând seama de interesul superior al copilului.

Convenția prevede, în art. 26, ca efecte ale adopției, recunoașterea:

a) legăturii de filiație între copil și părinții săi adoptivi;

b) răspunderii părintești a părinților adoptivi față de copil;

c) ruperii legăturii preexistente de filiație între copil și mama și tatăl său, dacă adopția produce acest efect în statul contractant unde a avut loc.

Dacă adopția are drept efect ruperea legăturii preexistente de filiație, copilul se bucură, în statul primitiv și în oricare alt stat contractant unde adopția este recunoscută, de drepturi echivalente celor care rezulta din adopțiile ce produc acest efect în fiecare dintre aceste state.

Paragrafele precedente nu aduc atingere aplicării oricărei dispoziții mai favorabile copilului, în vigoare în statul contractant care recunoaște adopția.

De asemenea, Convenția conține dispoziții aplicabile dreptului internațional privat. Astfel, art. 36 face referire la situația în care un stat unde în materie de adopție există două sau mai multe sisteme de drept aplicabile în unități teritoriale diferite:

a) orice referire la reședința obișnuită în acest stat vizează reședința obișnuită într-o unitate teritorială a acestui stat;

b) orice referire la legea acestui stat vizează legea în vigoare în unitatea teritorială respectivă;

c) orice referire la autoritățile competente sau la autoritățile publice ale acestui stat vizează autoritățile abilitate să acționeze în unitatea teritorială în cauză;

d) orice referire la organismele agreate ale acestui stat vizează organismele agreate în unitatea teritorială în cauză.

Iar în cazul unui stat în care în materie de adopție există două sau mai multe sisteme de drept aplicabile unor categorii diferite de persoane, orice referire la legea acestui stat vizează sistemul de drept desemnat prin dreptul acestuia. La fel, un stat în care diferite unități teritoriale au reguli proprii de drept în materie de adopție nu va fi ținut să aplice convenția când un stat al cărui sistem de drept este unificat nu ar fi ținut să o aplice (art. 38 din Convenție).

Mai nou, în materia adopțiilor internaționale a fost adoptată Convenția europeană revizuită în materia adopției de copii, adoptată la Strasbourg la 27 noiembrie 2008 [5]. Art. 23 din Convenție prevede că Convenția din 2008 înlocuiește, în ceea ce privește statele-părți, Convenția europeană în materia adopției de copii, care a fost deschisă spre semnare la 24 aprilie 1967 [6]. În relațiile dintre o parte la prezenta convenție și o altă parte la convenția din 1967 care nu a ratificat prezenta convenție, art. 14 din convenția din 1967 se aplică în continuare.

În ce privește efectele adopției, art. 11 din Convenția din 2008 dispune că, prin adopție, copilul devine membru cu drepturi depline al familiei adoptatorului/adoptatorilor și are în raport cu adoptatorul/adoptatorii și familia acestuia/acestora aceleași drepturi și obligații ca și copilul adoptatorului/adoptatorilor a cărui filiație este legal stabilită. Adoptatorul/adoptatorii își asumă responsabilitatea parentală față de copil. Adopția pune capăt legăturii juridice existente între copil și tatăl, mama și familia de origine.

Cu toate acestea, șotul sau partenerul, înregistrat ori nu, al adop-

tatorului își păstrează drepturile și obligațiile față de copilul adoptat, dacă acesta este copilul său, cu excepția cazului în care legislația nu prevede altfel.

În ceea ce privește încetarea legăturii juridice existente între copil și familia sa de origine, statele-părți pot să prevadă excepții cu privire la unele aspecte, cum ar fi numele de familie al copilului, impedimentele la căsătorie sau la încheierea unui parteneriat înregistrat.

Statele-părți pot să prevadă dispoziții referitoare la alte forme de adopție, cu efecte mai puțin extinse decât cele menționate la alineatele precedente ale prezentului articol.

O adopție poate fi revocată sau anulată numai prin decizia autorității competente. Interesul superior al copilului trebuie să primeze întotdeauna asupra oricărui alt considerent; înainte de atingerea de către copil a vârstei majoratului, revocarea adopției nu poate să intervină decât pentru motive grave, prevăzute de legislație (art. 14).

În cazul în care o procedura de stabilire a paternității sau, atunci când există, o procedură de stabilire a maternității a fost inițiată de către tatăl ori mama biologic/ă prezumat/ă, procedura de adopție este, după caz, suspendată pînă la obținerea rezultatelor procedurii de stabilire a filiației. Autoritățile competente acționează cu celeritate în cadrul procedurii de stabilire a filiației (art. 16).

De asemenea, în termenii art. 18 din Convenție, statele-părți au în continuare posibilitatea de a adopta dispoziții mai favorabile pentru copilul adoptat.

**Concluzii.** Avînd în vedere cele expuse mai sus, deducem că interesul suprem al copilului trebuie să primeze atît în cadrul adopțiilor naționale, dar mai cu seamă în cadrul celor internaționale. Acest lucru se datorează, pe de o parte, necesității protecției copilului și asigurării unui viitor mai bun (grație existenței multiplelor cazuri de comportament urît față de copiii adoptați), iar pe de altă parte – asigurării corectitudinii înfăptuirii adopțiilor internaționale și respectării legislației naționale și celei internaționale în domeniu.



### Referințe bibliografice

1. Legea cetățeniei Republicii Moldova, nr. 1024-XIV din 6 iunie 2000. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, nr. 98 din 10.08.2000, art. 709.
2. Legea privind regimul juridic al adopției, nr. 99 din 28.05.2010. În: Monitorul Oficial al RM, nr. 131-134/441 din 30.07.2010.
3. Legea privind protecția datelor cu caracter personal, nr. 133 din 08.07.2011. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, nr. 170-175 din 14.10.2011.
4. Convenția asupra protecției copiilor și cooperării în materia adopției internaționale, încheiată la 29 mai 1993 la Haga.
5. Convenția europeană revizuită în materia adopției de copii, adoptată la Strasbourg la 27 noiembrie 2008.
6. Convenția europeană în materia adopției de copii, deschisă spre semnare la 24 aprilie 1967.
7. Filipescu Ion P., Filipescu Andrei I. Tratat de dreptul familiei, ediția a VI-a. București: Editura ALL Beck, 2001.
8. Filipescu Ion P. Tratat de dreptul familiei. București: Editura ALL, 1995.
9. Filipescu Andrei I. Filiația firească și filiația din adopție. București: Editura ALL Beck, 2002.

## PARTICULARITĂȚILE CONDIȚIEI DE ÎNTREȚINERE PE VIAȚĂ LA ÎNSTRĂINAREA BUNURILOR PRIN INTERMEDIUL CONTRACTULUI CIVIL

Angela TĂLĂMBUȚĂ,  
doctor în drept

### SUMMARY

This article contains a complex investigation of the condition of lifetime maintenance under the sale agreement with life interest in the property for the selling party that is of particular interest to elderly citizens, to the sick people, invalids, whose pensions and allowances do not even cover the vital necessities. Following the investigation the author has established that the maintenance condition is a feature of the authority dealing with property transfer for the maintenance of the beneficiary, that has specific characters individualized by law, and which, basically, distinguishes this agreement from other similar agreements, such as family-type maintenance agreement, social support services agreement, etc. Having the possibility of concluding such an agreement, these people are provided with the most important living conditions up to their death. The agreement is of particular importance at this stage, when most of the citizens are working abroad leaving their parents and relatives without proper care and attention. Civil law comes to the help them by regulating the relations connected with the alienation of the property for lifetime maintenance as a possibility and an effective means of sustenance for these people.

**Keywords:** lifetime maintenance, property transfer, civil contract

### REZUMAT

Articolul prezintă rezultatele unei investigații complexe asupra condiției întreținerii pe viață în cadrul contractului civil privind înstrăinarea de bunuri cu condiția de întreținere pe viață ce reprezintă un interes deosebit pentru cetățenii în etate, pentru bolnavi, invalizi, ale căror pensii și indemnizații nu acoperă nici pe departe necesitățile vitale. Aceste persoane, având posibilitatea de a încheia un asemenea contract, sînt asigurate cu cele mai importante condiții de viață pînă la deces. În rezultatul investigației, autorul a stabilit că condiția de întreținere este o particularitate a instituției înstrăinării de bunuri sub întreținerea persoanei beneficiare care dispune de caractere specifice individualizate prin lege și care practic deosebește acest contract de altele similare, cum ar fi contractul familial al pensiei de întreținere, contractul de servicii de asistență socială etc. Deosebit de important este acest contract la etapa actuală, cînd o bună parte dintre cetățeni sînt plecați peste hotare, lăsîndu-i fără îngrijirea și atenția corespunzătoare pe cei apropiați. Legislația civilă vine în ajutorul acestora din urmă prin reglementarea raporturilor legate de înstrăinarea bunurilor cu condiția întreținerii pe viață ca o posibilitate și un mijloc eficient de subzistență pentru aceste persoane.

**Cuvinte-cheie:** întreținere pe viață, înstrăinare de bunuri, contract civil

**Introducere.** Scopul studiului efectuat constă în investigația complexă a problemelor ce rezultă din practicarea instituției înstrăinării bunurilor cu condiția întreținerii pe viață, prin prisma analizei regulilor de drept ce guvernează această materie, valorificînd în acest sens cadrul legal și abordările doctrinare în domeniu, precum și în formularea unor soluții și propuneri vizînd perfecționarea legislației ce

reglementează instituția înstrăinării bunurilor cu condiția întreținerii pe viață. Principalele obiective ale articolului sînt: definirea și crearea conceptului condiției întreținerii pe viață în contextul cadrului general în care se pune problema acestora; cercetarea aspectelor de drept comparat în ce privește reglementarea legală a contractului înstrăinării bunurilor cu condiția întreținerii pe viață, efectelor acestor acte juridice